

Projekt w wersji przygotowanej
do akceptacji Ministra Edukacji Narodowej
/9 stycznia 2008 r./

Rozporządzenie
Ministra Edukacji Narodowej¹⁾
z dnia   stycznia 2008 r.

**w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia
i organizowania tych form oraz sposobu ich działania**

Na podstawie art. 14a ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Wychowanie przedszkolne może być prowadzone w następujących, innych niż przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, formach:

- 1) zespołach wychowania przedszkolnego, zwanych dalej „zespołami”, w których zajęcia są prowadzone w niektóre dni tygodnia;
- 2) punktach przedszkolnych, zwanych dalej „punktami”, w których zajęcia są prowadzone codziennie.

2. Zajęcia wychowania przedszkolnego w zespołach i punktach mogą być prowadzone w grupach liczących od 3 do 25 dzieci.

§ 2

Organ prowadzący zespół lub punkt ustala jego organizację określając w szczególności:

- 1) nazwę zespołu lub punktu i miejsce jego prowadzenia;
- 2) cele i zadania zespołu lub punktu oraz sposób ich realizacji, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny

w wychowaniu dziecka i przygotowaniu go do nauki w szkole, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności;

- 3) dzienny wymiar godzin zajęć w zespole lub punkcie, w tym wymiar godzin zajęć przeznaczonych na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego lub wybranych części tej podstawy, a w przypadku zespołu również dni tygodnia, w których są prowadzone zajęcia;
- 4) warunki przyjmowania dzieci na zajęcia w zespole lub punkcie;
- 5) prawa i obowiązki wychowanków zespołu lub punktu, w tym:
  - a) warunki pobytu dzieci w zespole lub punkcie zapewniające im bezpieczeństwo,
  - b) przypadki, w których organ prowadzący może skreślić dziecko z listy wychowanków zespołu lub punktu;
- 6) sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć;
- 7) warunki przyprowadzania dzieci na zajęcia i odbierania ich przez rodziców (prawnych opiekunów) lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo;
- 8) warunki organizowania zajęć dodatkowych, wykraczających poza zakres podstawy programowej wychowania przedszkolnego;
- 9) terminy przerw w pracy zespołu lub punktu;
- 10) zakres zadań nauczycieli prowadzących zajęcia w zespole lub punkcie, związanych z:
  - a) współdziałaniem z rodzicami (prawnymi opiekunami) w sprawach wychowania i nauczania dzieci, z uwzględnieniem prawa rodziców (prawnych opiekunów) do znajomości treści zawartych w programie wychowania przedszkolnego realizowanym w zespole lub punkcie oraz uzyskiwania informacji dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju,
  - b) zachowaniem właściwej jakości pracy wychowawczo-dydaktycznej,
  - c) prowadzeniem obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowaniem tych obserwacji;
  - d) współpracą ze specjalistami świadczącymi dzieciom pomoc psychologiczno-pedagogiczną lub opiekę zdrowotną.

§ 3

1. Minimalny dzienny wymiar godzin zajęć wychowania przedszkolnego prowadzonych w zespole lub punkcie, w czasie których jest realizowana podstawa programowa wychowania przedszkolnego lub wybrane części tej podstawy, wynosi 3 godziny.
2. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w ust. 1, wynosi 12 godzin.

§ 4

Zajęcia w ramach zespołu lub punktu mogą być prowadzone w lokalu zapewniającym:

- 1) bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci;
- 2) wyposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego lub wybranych części tej podstawy.

§ 5

W zajęciach prowadzonych w ramach zespołu lub punktu mogą uczestniczyć rodzice dzieci uczęszczających na zajęcia lub inni pełnoletni członkowie ich rodzin upoważnieni przez rodziców.

§ 6

Nauczyciel prowadzący zajęcia w zespole lub punkcie realizuje program wychowania przedszkolnego, stanowiący opis sposobu realizacji zadań ustalonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego lub wybranych częściach tej podstawy.

§ 7

Nauczyciel prowadzący zajęcia w zespole lub punkcie współpracuje z rodzinami dzieci uczęszczających na zajęcia, w szczególności poprzez:

- 1) korzystanie z pomocy rodziców (prawnych opiekunów) lub innych pełnoletnich członków rodzin dzieci, upoważnionych przez rodziców, w sprawowaniu opieki nad dziećmi w czasie prowadzenia zajęć;
- 2) prowadzenie konsultacji i udzielanie porad rodzicom w zakresie pracy z dziećmi.

§ 8

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia w zespole lub punkcie prowadzi dokumentację przebiegu działalności wychowawczej i opiekuńczej z dziećmi w danym roku szkolnym w formie dziennika zajęć zespołu lub punktu.

2. W dzienniku zajęć zespołu lub punktu wpisuje się nazwiska i imiona dzieci uczęszczających na zajęcia, daty i miejsca ich urodzenia, nazwiska i imiona rodziców (prawnych opiekunów) i adresy ich zamieszkania. W dzienniku zajęć odnotowuje się obecność dzieci na zajęciach dydaktyczno-wychowawczych. Nauczyciel potwierdza podpisem w dzienniku przeprowadzenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych w danym dniu.

§ 9

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 14a ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)

Przepisy wprowadzone nowelizacją ustawy o systemie oświaty, uchwaloną w dniu 7 września 2007 r. (Dz. U. Nr 181, poz. 1292), stworzyły gminom oraz innym osobom prawnym, a także osobom fizycznym, możliwość organizowania, od dnia 1 stycznia 2008 r., wychowania przedszkolnego w formach innych niż przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych.

W dotychczasowej praktyce wychowanie przedszkolne w tzw. formach alternatywnych było prowadzone przez organizacje pozarządowe (m.in. Federację Inicjatyw Oświatowych, Fundację Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego), które pozyskiwały środki finansowe z funduszy unijnych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich na realizację projektów „Alternatywne formy edukacji przedszkolnej”.

Ponadto, w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki”, samorządy województw będą dysponować w latach 2007-2013 kwotą ponad 240 mln euro na zwiększenie upowszechniania edukacji przedszkolnej, również w formach alternatywnych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich. Zakłada się, że w wyniku podjętych działań, odsetek dzieci w wieku 3-5 lat na obszarach wiejskich uczestniczących w różnych formach edukacji przedszkolnej wzrośnie do 30%.

W przedmiotowym projekcie rozporządzenia proponuje się dwie nowe formy, w jakich mogłyby być prowadzone wychowanie przedszkolne: zespół wychowania przedszkolnego i punkt przedszkolny. Kryterium odróżniającym obydwie formy byłaby częstotliwość prowadzenia w nich zajęć wychowania przedszkolnego.

W zespole wychowania przedszkolnego zajęcia byłyby prowadzone tylko w niektóre dni tygodnia, natomiast w punkcie przedszkolnym – codziennie.

Zespół wychowania przedszkolnego i punkt przedszkolny będą działać na podstawie ustalonej przez organ prowadzący organizacji danej formy wychowania

przedszkolnego, zawierającej podstawowe informacje dotyczące zasad jej funkcjonowania.

Zajęcia w zespole wychowania przedszkolnego i punkcie przedszkolnym będą organizowane w grupach liczących od 3 do 25 dzieci. Minimalny dzienny wymiar zajęć, w trakcie których byłaby realizowana podstawa programowa wychowania przedszkolnego lub wybrana część tej podstawy, ustalono na 3 godziny, a tygodniowy – na 15 godzin.

Działalność dydaktyczna i wychowawcza zespołu lub punktu w każdym roku szkolnym będzie dokumentowana przez nauczyciela prowadzącego zajęcia, w formie dziennika zajęć zawierającego podstawowe informacje o dzieciach uczęszczających na zajęcia, ich obecności na zajęciach oraz potwierdzenie przez nauczyciela odbycia zajęć w danym dniu.

W projekcie uwzględniono znaczącą rolę rodziców dzieci objętych omawianymi formami edukacji przedszkolnej. Rodzice oraz członkowie najbliższej rodziny będą mogli włączać się zarówno w tworzenie nowych form wychowania przedszkolnego, jak i w ich dalsze funkcjonowanie. Zaangażowanie rodziców (lub członków najbliższej rodziny) i ich udział w realizacji zajęć wychowania przedszkolnego na wczesnym etapie rozwoju dziecka jest wskazany, gdyż zapewni to dzieciom łagodne przejście z domu rodzinnego do zinstytucjonalizowanej formy wychowania i opieki.

Projekt przedmiotowego rozporządzenia uwzględnia potrzeby środowisk, w których dzieci nie mają dostępu do edukacji przedszkolnej. Jego wdrożenie przyczyni się do wyrównywania szans edukacyjnych dzieci w wieku 3-5 lat, zwłaszcza na terenach wiejskich.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia. Taki termin wejścia w życie niniejszego aktu normatywnego jest uzasadniony potrzebą jak najszybszego umożliwienia gminom oraz innym zainteresowanym podmiotom organizowania innych form wychowania przedszkolnego, a także faktem, iż przepisy znowelizowanej ustawy o systemie oświaty, dotyczące funkcjonowania innych form wychowania przedszkolnego, wchodzą w życie w dniu 1 stycznia 2008 r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. W zakresie wskazania podmiotów, na które oddziałuje projekt rozporządzenia:

Projekt rozporządzenia dotyczy dzieci w wieku 3-5 lat, ich rodziców, przedszkoli, szkół podstawowych, nauczycieli, kuratorów oświaty, gmin oraz innych osób prawnych i osób fizycznych.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania następującym partnerom społecznym i związkom zawodowym:

1. Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”,
2. Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego,
3. Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
4. Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”,
5. Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
6. Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce,
7. Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
8. Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych,
9. Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”,
10. Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu,
11. Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej,
12. Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego,
13. Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców,
14. Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty,
15. Konfederacji Stowarzyszeń Nauczycielskich,
16. Polskiemu Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół,
17. Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność – Oświata”,
18. Związkowi Gmin Wiejskich RP,
19. Związkowi Miast Polskich,
20. Unii Miasteczek Polskich,

21. Federacji Inicjatyw Oświatowych.
22. Fundacji Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego

Projekt został także przekazany do Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski Polskiej Rady Ekumenicznej, Stowarzyszenia Nauczycieli Edukacji Początkowej oraz do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt był konsultowany z Federacją Inicjatyw Obywatelskich i Fundacją Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego na spotkaniu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Uwagi zgłoszone przez te organizacje zostały przedyskutowane i uwzględnione w projekcie.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych .

Ewentualne skutki wprowadzania innych form wychowania przedszkolnego są niemożliwe do oszacowania ze względu na to, że o tworzeniu poszczególnych form publicznych oraz ich liczbie na obszarze gminy będą decydowały gminy, a w przypadku niepublicznych form – osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego i osoby fizyczne.

Projekt nie powoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa. Wdrożenie rozporządzenia może natomiast spowodować dodatkowe skutki finansowe dla budżetów gmin związane z utworzeniem i funkcjonowaniem innych form wychowania przedszkolnego. Dodatkowe skutki finansowe będą pokrywane z dochodów własnych gmin. Roczny koszt funkcjonowania jednej innej formy wychowania przedszkolnego szacuje się w wysokości ok. 45-50 tys. złotych.

Przyjmując, że tygodniowa liczba godzin prowadzona w ramach jednej z innych form wychowania przedszkolnego wyniesie średnio 18, różne wydatki na wynagrodzenia nauczyciela prowadzącego te zajęcia wyniosą:

$$18h \times 37zł^* \times 4,16 \times 12miesięcy = ok. 33\ 000\ zł$$

*37 zł – średnie wynagrodzenie brutto z pochodnymi za 1 godz. zajęć.

Wydatki administracyjno-gospodarcze: od 1 000 zł do 1 400 zł miesięcznie, co w skali roku wyniesie od 12 000 zł do 17 000 zł.

Łącznie średnie wydatki roczne wyniosą od 45 000 zł do 50 000 zł.

Proponowane rozwiązania są korzystne dla gmin ze względu na niższe koszty ponoszone na jedno dziecko uczęszczające na zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego, niż koszty utrzymania dziecka w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Projektowana regulacja umożliwiająca powstawanie innych form wychowania przedszkolnego może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy, gdyż stworzona zostanie dodatkowa możliwość zatrudnienia nauczycieli posiadających kwalifikacje do prowadzenia zajęć wychowania przedszkolnego, którzy obecnie pozostają bez pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.